

Tuin van Zeeland

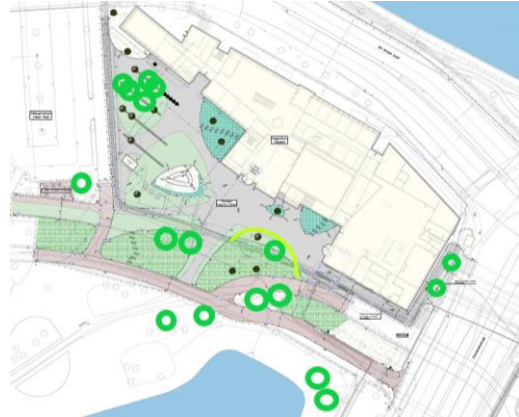
**nieuwsbrief 46
oktober 2023**

Later dan u van ons gewend bent weer een bericht over onze activiteiten. We zitten niet stil zoals u kunt lezen, maar de jaren gaan tellen. We zitten verlegen om fris bloed ter ondersteuning van ons werk. Versterking van het bestuur is ook wenselijk, maar dat is geen vereiste. Het bestuur is eigenlijk meer een werkgroep. Kent u iemand in uw omgeving, die belangstelling heeft voor onze activiteiten en daar in een of andere vorm een bijdrage aan wil leveren, of voelt u zich zelf aangesproken, laat het ons weten.

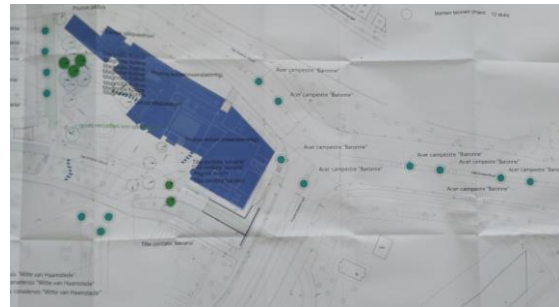
Groenewoud

Vier jaar geleden werden wij betrokken bij de inrichting van de buitenruimte aan het bolwerk van het nieuwe researchgebouw van de HZ en de UCR. Het aangrenzende deel van het bolwerk werd als uitloopruimte van de nieuwbouw beschouwd. Vrije zichtlijnen op het gebouw, het kappen van bomen, het weghalen van veel onderbeplanting, verlegging van bestaande verhardingen, een eilandje voor buitenlessen e.d. moesten het gebouw een passende uitstraling geven. Wij zijn toen dwars gaan liggen. Het bolwerk is en blijft als rijksmonument van de Middelburgers. De visie met genoemde elementen hebben we ternauwernood door een raadsmotie kunnen blokkeren. Die verplichtte de gemeente en de HZ om het plan in goed overleg met de Tuin van Zeeland uit te werken. Onze vasthoudendheid heeft geloond. Tegen het uitgewerkte plan hebben wij bezwaar aangetekend. De betrokken 'groene' ambtenaren hebben al onze voorstellen uiteindelijk overgenomen. Het basisidee van een scherpe overgang naar het bolwerk en een groene compartimentering van de locatie ten opzichte van de directe omgeving wordt onderschreven. Vier bomen moeten

sneuvelen waaronder twee zieke essen, maar er komen veel nieuwe bomen voor terug. In het bolwerk, maar ook bij Albert Heijn en aan de Poelendaelesingel, hetgeen aanvankelijk onmogelijk leek. De aanhouder wint!

Voorstel TvZ in bezwaarschrift

Definitief plan gemeente

Oranjezon

Het plan voor een high tech-stalen brug lijkt van de baan. De stichting Duinbehoud heeft zich hiertegen verzet. Ook wij hebben onze bedenkingen naar de gemeente gestuurd. Die bleek er wat minder moeite mee te hebben: "Als je op de brug staat, zie je hem toch niet". In de oorspronkelijke visie werd een houten brug voorgesteld. Bij de uitwerking werd dit een moderne stalen exemplaar. Die ga je heus wel zien. En waarom eigenlijk dit faciliteren van de strandbezoeker? De huidige trap maakt de beleving van de strandwal juist intens. Het

'beleefpad', waar men zo naar streeft, wordt met die brug alleen maar minder. En het faciliteren van camping- en strandtentexploitanten vinden wij al helemaal geen gemeentetaak. Reden voor ons om alsnog te reageren. Het blijkt niet zonder resultaat. De gemeente had het project zonder succes aanbesteed. Allerlei andere problemen met natuurvergunningen en stikstof deden het Zeeuws Landschap als initiatiefnemer besluiten van het project af te zien. Nu afwachten of het definitief is.

Cleene Hooge

Zo'n vijftien jaar geleden schreef Joop Buma als stadsdichter dit gedicht, dat eindigt met "Dat moet een zonde zijn", het overbodig volbouwen van dit prachtige landschap aan de stadsrand met zicht op de duinen. En dat wil het college van Middelburg nu juist gaan doen. Eerder al met een plan voor woningen, nu om - tijdelijk - asielzoekers op te kunnen vangen. De beste locatie volgens hen, de slechtste volgens vele inwoners. Op basis van door de

gemeenteraad aangegeven kaders is de Cleene Hooge volgens B&W de enige geschikte locatie voor een nieuw AZC. Deze keuze riep enorm veel reacties op. Vijfentwintig insprekers en veel schriftelijke reacties. Ook de TvZ heeft gereageerd. De afweging tussen de tien potentiële locaties deugt niet. Goede alternatieven zijn genegeerd. Indien Cleene Hooge onvermijdelijk blijkt, dan moet deze op een andere manier worden ontwikkeld. De kritiek van menig inspreker was niet mals. Goed gefundeerd is de politiek een spiegel voorgehouden. Gebroken kiezersbeloften, ondemocratisch handelen, oude politiek en onvoldoende deskundigheid. Hoe dit af gaat lopen is nog onzeker. Begin november wordt de knoop doorgesneden. De discussie in de raadscommissie doet het ergste vrezen. Terugkomen op foute aannames of kritisch denken is blijkbaar niet aan de orde. Men zit vast in zijn politieke rol.

Stadsklooster Simpelhuys

Wie kent dit prachtig beeld niet? De majestueuze bomen in de kleine binnenhof van dit stadsklooster aan de Bodenplaats. Beter bekend als het Simpelhuys en de Engelse kerk. Een twee-eenheid. De binnentuin is jaren geleden door de stichting Kerk&Klooster van de gemeente gekocht met de clausule dat de bomen gekapt mochten worden. De gemeente heeft Floris Overes begin dit jaar een rapport laten maken waarin de noodzaak van de kap van de beide lindes werd bepleit. De taxussen zijn niet vergunningplichtig en bleven buiten beschouwing. De bomen zouden de fundering van de gebouwen aantasten. Derhalve verleende de gemeente de kapvergunning voor de vier bomen. Wij hebben daartegen

bezwaar aangetekend. Niet zozeer tegen de kap van de beide lindes, die heel dicht op de bebouwing staan en daardoor de fundering kunnen aantasten, maar vooral tegen het ontbreken van een concreet plan voor herplant. Juist bij zo'n kwetsbaar monumentaal ensemble is dat essentieel voor het behoud van de monumentale waarde. Wij wilden een concreet plan voor de compensatie in de directe omgeving. Dus pal voor het klooster, waarbij enige ontsierende parkeerplaatsen zullen moeten wijken. Ook wilden wij de beide taxussen behouden. Trage groeiers, die weinig kwaad doen aan de fundering. Dit was niet goed onderzocht. De bezwarencommissie, die uit louter juristen bestaat, stelde zich formeel op en nam genoegen met de toezegging van de gemeente dat er in augustus een plan voor herplant ligt. Zij gingen aan de essentie van ons bezwaar voorbij. Geen boter bij de vis. Ook geen nader onderzoek naar de taxussen. Begin november hebben we overleg met de gemeente over de herplant. Hopelijk zijn de bomen dan nog niet gekapt.

Klaassesweg

Langs de Klaassesweg en de Werendijkseweg (de rustige weg tussen Zoutelande en Dishoek) worden de kabels en (asbest)leidingen vervangen. De weg en het vrijliggend fietspad worden verbreed. Dit past in het beleid om de toenemende druk op fietspaden en wegen op te vangen met beperkte verbredingen. Een goede combinatie van werk. Het waterschap heeft de TvZ vroegtijdig over de plannen geïnformeerd. Hiervoor moeten bomen wijken. Er sneuvelen 63 bomen. Daarvoor komen - conform de compensatieplicht van de provincie - 83 bomen terug. Het overgrote deel van de bomen blijft gehandhaafd. De haagbeplanting zal grotendeels worden

vernieuwd. Het karakteristieke beeld van de overkragende Zeeuwse hagen komt terug, zoals de gemeente Veere heeft geëist. Het waterschap is zorgvuldig met de beplanting omgegaan. Zoveel mogelijk bomen worden gehandhaafd door strategisch met de nieuwe leidingstrook over te springen van de randberm naar de berm tussen weg en fietspad en weer terug. Deze winter wordt de beplanting geroid. In de eerste helft van 2024 worden de kabels en leidingen vernieuwd, waarna de wegverbreding wordt uitgevoerd. In de volgende winter wordt de nieuwe aanplant gedaan. Het zal even pijn doen, maar het komt goed.

Dampoortstraat

Acht platanen en een iep maken de Dampoortstraat tot een markant, zo niet het markantste straatje van Middelburg. Ja, op het Molenwater en aan de Zuidsingel staan ook majestueuze platanen en ook daar staan ze zo heerlijk 'uit het gelid', hangt er een over naar links, een ander naar rechts. Maar hier, in die kleine Dampoortstraat, met dat stenen straatnaambordje uit de 19e eeuw, vormen ze een korte imposante erehaag. Ze verheffen een argeloze voorbijganger, ja zelfs een sjofele wandelaar, tot hoogwaardigheidsbekleder. Sprak een van de bewoners aan. Hij vindt de platanen geweldig, geniet van het ruisen, gebruikt de bladeren om onkruid in zijn voortuin tegen te gaan. Hij weet ook dat er mensen in de straat wonen die het liefst zouden zien dat die bomen gekapt werden omdat ze maar overlast geven. De voorstander schat, terwijl zijn lachende gezicht wat

versombert, dat de uitkomst van een minireferendum fifty-fifty zou zijn. Even later, als hij in gedachten alle huizen is langsgegaan, stelt hij die prognose bij. Zijn gezicht klaart weer zichtbaar op: “Nou ik er nog eens goed over nadenk, verwacht ik toch dat wel zo’n 60% voor de bomen is.” Zijn uitslag komt aardig overeen met het aantal liefdevolle groene voortuintjes versus de liefdeloos betegelde. De kans dat de platanen verdwijnen is volgens de voorstander trouwens klein. “Ze staan immers op de gemeentelijke lijst van beschermde bomen”. Hou oud de bomen zijn, durft hij niet te zeggen. “Deze huizen hier aan deze kant”, hij wijst het rijtje aan waar hij woont, “zijn gebouwd in de jaren dertig. Zouden onze platanen niet toen zijn aangeplant?”

De conifeer

Waarschijnlijk de meest gekochte en tevens, in diverse delen van Nederland, de meest verafschuwde struik of boom. Sinds jaar en dag zit de conifeer in een verdomhoekje. Heel vreemd, te meer als je je realiseert wat een conifeer is en wat je er nog meer mee kunt doen dan hagen planten.

Ze worden dus vooral gebruikt als haag, maar ook als krankzinnig gekweekte of gevormde struikjes in tuinen en perken of als bodembedekkende struik in een hoekje van de tuin. De variaties zijn eindeloos. Hoeveel heeft u er in uw leven al niet gezien? Maar de meeste mensen zijn zich niet bewust van wat een conifeer is. Om te beginnen: coniferen zijn bomen waar kegels aan komen en naalden hebben in plaats van bladeren. Die kegels kunnen variëren van een halve centimeter tot enkele tientallen centimeters. Daarnaast zijn er ook nog coniferen met vlezige vruchten en grote pitachtige zaden.

Dennenbomen, kerstbomen, de taxus,

sparren, ceders, leylandi's en jeneverbessen zijn coniferen. Ook bomen waarvan je niet meteen ziet dat ze naalden hebben vallen hieronder. Als ze de kans krijgen worden vele ervan erg hoog.

Op de Veluwe bij paleis het Loo staan zeer hoge douglassparren, wel tot over de 40 meter en met een doorsnede van meer dan een meter! En iedereen heeft wel eens gehoord van de Sequoia, de hoogste onder alle coniferen. Tot wel over de honderd meter en meer dan tweeduizend jaar oud. In het Redwood Forest liggen restanten van deze oude bomen, geveld door ouderdom of aardbevingen. Het verteren van dergelijke bomen duurt net zo lang als de groeitijd. Je kijkt daar dus 4000 tot 5000 jaar terug in de tijd. Het meest bekend is de huis- en tuintjesconifeer. Je koopt ze als plantje in de pot van 60 à 70 centimeter en na verloop van een paar jaar staat er een dichte haag van anderhalve meter hoog. Met de schaar wordt hij getemd tot de vorm waarin hij zich dient te gedragen. In deze rechtlijnige obstakels zitten dikwijls vogelnesten. Daarnaast bieden ze vluchtgelegenheid voor de vogels, die door katten en andere rovers bedreigd worden.

Naast deze nuttige functie bieden coniferen nog andere belangrijke mogelijkheden. Bij veel oude patriciërshuizen in o.a. Middelburg stonden en staan nog zeer oude taxusbomen. Veel zijn er verdwenen. Weggehaald om zon in de tuin te krijgen. Met het weghalen van deze, soms meer dan honderd jaar oude bomen, heeft men dus ook de nestgelegenheden en woongebieden van de vogels weggehaald. Vóór de tweede helft van de vorige eeuw zaten er nog circa 45 ransuilen in deze bomen te rusten en de avond af te wachten om muizen en ratten te vangen. Nu de bomen weg zijn, zijn er te veel ratten. Ook oude en solitair staande coniferen bij boerenerven zijn verdwenen, met de zelfde gevolgen voor andere uilensoorten en het uitbreiden van ongedierte. Ja, maar coniferen horen niet in het Zeeuwse landschap, hoor ik dikwijls verkondigen. Vroeger misschien niet, maar het hele landschap verandert en vreemdsoortige zaken en bomen veroveren ook Zeeland. Zaken en bomen die voor 1950 nog nooit gezien waren. De Tuin van Zeeland doet daarom een dringende oproep aan gemeentes, Provincie en waterschap én particulieren om meer met coniferen te doen. Dennenbomen, taxus en leylandi's planten, solitair en in groepen, of als laanbeplanting, als struweel en meer. De biodiversiteit zal met sprongen vooruit gaan.

Vlissingen

Bomenfonds

Tom Aalfs heeft om gezondheidsredenen het stokje overgegeven aan Ronald Beilo e.a. Dat betekent niet dat het stil valt. Het budget is geïnvesteerd in dertig walnoten en appelbomen, die in een ter beschikking gestelde Vlissingse volkstuin staan te groeien. Over een paar jaar kunnen deze tegen een kleine vergoeding in particuliere tuinen worden geplant waarna weer nieuwe bomen worden gekocht.

Nollebos

Er komt weer beweging in dit gevoelig dossier. Projectontwikkelaar Van Garderen en Dekker heeft een bouwplan neergelegd voor het saunagebied. De stichting van Woelderenspark wil hier helemaal geen bebouwing, de stichting Redt ons Nollebos betwijfelt of het plan wel past binnen de geldende regels van het bestemmingsplan de visie voor het

Nollebos. Realisering lijkt nog geenszins een gelopen race.

Daarnaast is er geld voor onderhoud, een natuurvriendelijkere inrichting en aanleg van sportvoorzieningen beschikbaar gesteld door gemeente en provincie. Realisatie wordt in 2024 nagestreefd. Overleg met de bevolking moet nog plaatsvinden.

Donaties

Om u te informeren over onze activiteiten brengen wij nieuwsbrieven uit. Deels digitaal maar grotendeels ook op papier. Dit kost geld, naast onze vaste lasten zoals bankkosten, het lidmaatschap van grotere organisaties (Bomenstichting, Zeeuwse Milieufederatie) en het onderhoud van onze website. Met uw bijdrage kunnen we dat blijven doen. Wij zijn u zeer erkentelijk als u ons blijft steunen. Door een bijdrage over te maken op onze rekening IBAN NL 47 INGB 0009 148 408 kunnen wij onversaagd doorgaan met Walcheren zo mooi mogelijk te houden. De hoogte van uw bijdrage is minder van belang. Het aantal donateurs staat voorop. Dat bepaalt het draagvlak voor onze stichting.

Mailadressen

Wij hebben u eerder gevraagd uw mailadres aan ons door te geven. Mocht u dat nog niet gedaan hebben dan bij deze opnieuw dit verzoek. Daarmee draagt u bij aan het terugbrengen van de bomenkap. En kunt u de nieuwsbrief doorsturen naar geïnteresseerden in uw kennissenkring. Als u deze nieuwsbrief op papier wilt blijven ontvangen, dan blijft alles bij het oude.

Ons mailadres: informatie@tuinvanzeeland.nl